

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо проведення інформаційного
заняття на тему:

«ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ МОЛОДІ З ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ЩОДО ВСТУПУ ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ, ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»

Авторка:

Валентина Потапова, керівниця напрямку
національної адвокатури

ГО «Центр громадянської освіти “Альменда”»,
експертка з громадянської освіти,
медіапедагогиня

Опис: заняття спрямоване на підвищення обізнаності молоді з ТОТ про можливості вступу до українських закладів освіти, на подолання інформаційного вакууму та на надання підтримки у виборі освітніх можливостей.

Слоган заняття: **«Вільна людина у вільній країні має право на вільний вибір».**

Мета: допомогти учням усвідомити різноманітні можливості вибору освітнього курсу для майбутнього професійного розвитку в Україні. Ознайомити їх зі спеціальними умовами вступу до українських закладів освіти для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій.

Завдання заняття «Інформація для молоді з тимчасово окупованих територій щодо вступу до закладів вищої, фахової, передвищої та професійно-технічної освіти»:

- 1. Надати актуальну інформацію** про освітні можливості для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (ТОТ), зокрема про:
 - спрощені умови вступу (без ЗНО/НМТ, через освітні центри «Донбас-Україна» і «Крим-Україна»);
 - пільги й квоти для вступників із ТОТ;
 - доступ до онлайн-навчання та дистанційних підготовчих курсів;
 - гарантовану державну підтримку (стипендії, гуртожитки, соціальні програми).
- 2. Роз'яснити процедури й особливості вступної кампанії**, щоб молодь з ТОТ розуміла покроковий алгоритм дій для подання документів і зарахування до українських навчальних закладів.
- 3. Мотивувати абітурієнтів** здобувати освіту в Україні, пояснити переваги навчання у вітчизняних закладах освіти й перспективи для подальшого працевлаштування.
- 4. Забезпечити юридичну підтримку** щодо документального оформлення вступу (наприклад, отримання українського атестата або довідки про тимчасове місце проживання).
- 5. Створити інформаційне середовище**, в якому молоді люди та їхні родини з ТОТ можуть отримати відповіді на свої запитання від представників навчальних закладів, юристів, освітніх центрів і державних установ.

Обладнання: захід проводиться дистанційно на платформі Zoom, тому викладач і здобувачі освіти повинні мати комп'ютери або смартфони з виходом в інтернет.

Для проведення заняття пропонуємо використати презентації, що у додатках.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ (5–7 хв)

Привітайте учнів, анонуйте тему й основні питання, які будуть розглянуті на занятті, окресліть правила (слайди 1–4).

Запропонуйте визначити на малюнку «Дерево з чоловічками» свій поточний емоційний стан або бажаний емоційний стан, а можна навіть якоюсь мірою усвідомити своє становище в суспільстві (слайд 5).

Про результати визначення учні можуть розповісти, але лише за бажанням. Повідомте, що розшифровка результатів тесту буде надіслана в чаті (Додаток 1).

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

КРОК 1. (3 хв)

Нагадайте учням, що усвідомлення свого місця в суспільстві та обирання власного життєвого шляху — це особисті питання. І один із перших важливих кроків — обрання майбутньої професії та освітньої траєкторії, за якою рухатимешся до професійної сфери, де зможеш досягти максимальних результатів (слайд 6).

В умовах сучасних викликів вибір освітньої траєкторії може передбачати обрання не лише рівня освіти (професійно-технічна, передвища, вища) або закладу освіти, а й країни (держави). Тому для свідомого вибору потрібно знати про освітні можливості для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (ТОТ), які надає Україна (слайд 7).

КРОК 2. Надання актуальної інформації про освітні можливості для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (10 хв)

Надайте учням таку інформацію:

Якщо ви перебуваєте на тимчасово окупованій території (тимчасово окуповані АР Крим та місто Севастополь, частини Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської, Харківської та Миколаївської областей), на території активних бойових дій чи нещодавно перемістилися з таких територій, навчаєтесь у школі й хочете вступити до українського закладу освіти, ви можете скористатися спрощеною процедурою вступу.

Які можливості пропонує українська система освіти (слайд 8):

- спрощена процедура вступу без НМТ (ЗНО);
- подання документів і складання вступних випробувань онлайн;
- навчання онлайн;
- урахування браку українських документів;
- навчання на бюджеті та стипендія;

- надання безоплатного місця в гуртожитку;
- анонімність і супровід під час вступу;
- диплом, що визнається в країнах Європи та світу;
- міжнародні обміни.

Хто може скористатися спрощеною процедурою вступу (слайд 9)

Спрощеною процедурою можуть скористатись особи, що проживають на тимчасово окупованій території України або на території активних бойових дій, або ті, які перемістилися з таких територій у календарний рік вступу.

Запропонуйте перейти за посиланням і переглянути [вебсайт](#) «Вступ 2024 для людей з тимчасово окупованої та “прифронтової” території» (слайд 10).

Обговоріть (слайд 11):

- Що нового ви дізналися?
- Через які дії держави можна отримати спеціальні умови вступу?
- Які запитання у вас з’явилися?

КРОК 3. Роз’яснення процедур та особливостей вступної кампанії (слайд 12–13) (10 хв)

Для цієї частини заняття пропонуємо використати один із варіантів.

Варіант 1. МІНІЛЕКЦІЯ

Надайте учням таку інформацію.

Необхідні кроки для вступу.

1. Оберіть спеціальність і університет. Зверніться до Освітнього центру «Крим-Україна» чи «Донбас-Україна» при університеті (контакти можна дізнатися на сайті обраного закладу).

Увага: до Освітніх центрів можуть звертатися люди з тимчасово окупованої території АР Крим і міста Севастополя або частин Луганської, Донецької, Харківської, Запорізької та Херсонської областей.

2. Подайте документи до Освітнього центру. Всього можна подати 5 заяв, але до одного закладу вищої освіти.
3. Пройдіть вступні випробування, визначені правилами прийому до закладу вищої освіти.
4. Отримайте інформацію про зарахування та подайте оригінали документів.

Документи, необхідні для подання в Освітній центр.

1. Заява.
2. Сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання з 2021 року або результати національного мультипредметного тесту за 2022–2024 роки (далі НМТ) (за бажанням).
3. Довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (за наявності).
4. Документ, що посвідчує особу, а за його відсутності — свідоцтво про народження.

! Важливо: у разі відсутності в документі, що посвідчує особу, відмітки про реєстрацію місця проживання на ТОТ України, підтвердження може здійснюватися на підставі відомостей про місце проживання та/або довідки про реєстрацію батьків (опікунів).

- Чотири кольорові фотокартки (3×4 см).
- Документ про освіту державного зразка та додаток до нього (за наявності).

! Увага! Якщо у вступника(-ці) немає документів державного зразка, що підтверджують повну загальну середню освіту, Освітні центри сприяють проведенню річного оцінювання та державної підсумкової атестації заявника(-ці) з української мови та історії України, а також видаванню документів державного зразка про базову середню освіту або повну загальну середню освіту (здійснюється уповноваженим закладом загальної середньої освіти).

Детальніше про отримання освітнього документа [читайте тут](#).

- Довідка про успішне проходження річного оцінювання та державної підсумкової атестації уповноваженого закладу загальної середньої освіти в рік вступу (за відсутності документа про освіту державного зразка та додатка до нього). Довідка є підставою для участі в конкурсі без подання сертифікатів ЗНО (зовнішнє незалежне оцінювання) або НМТ (уповноважений заклад середньої освіти самостійно передає довідку в Освітній центр).

Важливі дати вступу

Освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас-Україна» починають працювати **з 1 червня**.

Подавання заяв і документів відбувається в два етапи:

- перший — за кошти державного бюджету з 1 липня до 31 липня;
- другий — на контракт з 1 липня до 23 вересня.

Перелік закладів вищої освіти, при яких діють Освітні центри «Крим-Україна», «Донбас-Україна», [доступний для перегляду за посиланням](#) або у файлі для завантаження.

Обговоріть:

- Що нового ви дізналися?
- Які запитання у вас з'явилися?

Варіант 2. ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЧЕРЕЗ ВІДЕОРОЗ'ЯСНЕННЯ

Запропонуйте учням перегляд [відеороз'яснення \(слайд 14\)](#), після цього проведіть бесіду. Поставте такі запитання:

- Яка інформація вам була знайома?
- Яка інформація для вас виявилася новою?
- Яка інформація вас зацікавила, а яка стала незрозумілою?
- Як вважаєте, якої інформації бракує у відеороз'ясненні?
- Відповіді на які запитання ви хочете отримати?

Під час бесіди обов'язково зверніть увагу на те, що всі процедури можливо пройти дистанційно, у разі неможливості переїхати до підконтрольної української влади території навчання проходить у дистанційному форматі!

КРОК 3. Мотивація абітурієнтів (10 хв)

Для цієї частини заняття пропонуємо використати один із варіантів.

Варіант 1.

Запропонуйте учням переглянути таке [відео](#) й розкажіть, що у 2024 році до закладів вищої освіти України з ТОТ вступило понад 11 тисяч студентів [\(слайд 15\)](#).

Робота в групах [\(слайд 16\)](#)

Об'єднайте учнів у групи (по 3–5 учасників, залежно від кількості учнів).

Надайте інструкцію для роботи в групах:

Подивитися [відео](#).

Визначити в групі:

- Яка головна мета вступників, яких ви бачили на відео?
- Які способи її досягнення?
- Які зовнішні перешкоди потрібно подолати?
- Які можливості відкриваються для вступників?

Підбийте підсумки обговорення.

Варіант 2.

Робота в парах

Об'єднайте учнів у пари або трійки (залежно від кількості учнів).

Використовуючи дошку **padlet**, зробіть вправу «Шість капелюхів мислення», де кожна пара отримує один із «капелюхів» [\(слайд 17\)](#).

- ✓ **Група 1:** емоції. Описує свої почуття й інтуїцію щодо вибору освітнього курсу для майбутнього професійного розвитку в Україні.
- ✓ **Група 2:** факти. «Яка інформація у мене є?», «Яка інформація мені потрібна?», «Якої інформації мені бракує?», «Як мені отримати відсутню інформацію?»

- ✓ **Група 3:** переваги. «Що в цьому позитивного?», «Які переваги?», «Яка перспектива?»
- ✓ **Група 4:** рефлексія. Підбиття підсумків, висловлення спостережень і коментарів.
- ✓ **Група 5:** креатив. Вносить пропозиції, обговорює нові ідеї й альтернативи, варіанти наявних ідей.
- ✓ **Група 6:** критика. «Що може статися поганого або піти не так?»

Підбийте підсумки обговорення.

III. ПІДСУМКИ (5–7 хв)

Коротко підбийте підсумки заняття. Надайте інформацію про те, що молоді люди та їхні родини з ТОТ можуть отримати відповіді на свої запитання від представників навчальних закладів, юристів, освітніх центрів і державних установ (**Додаток 3**).

Запропонуйте учням написати лист собі у майбутнє за допомогою онлайн-інструмента <https://www.futureme.org/> (**слайд 18**).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Розшифровка результатів тесту

Якщо ви вибрали позицію номер **1, 3, 6** або **7**, то це характеризує вас як цілеспрямовану людину, яка не боїться жодних перешкод.

Якщо ваш вибір припав на один із таких номерів: **2, 11, 12, 18** або **19**, то ви товариська людина, котра завжди надасть будь-яку підтримку друзям.

Вибір чоловічка під номером **4** визначає вас як людину зі стійкою життєвою позицією, яка бажає домогтися всіляких успіхів без подолання труднощів.

Номер **5** — ви часто буваєте стомлені, слабкі, у вас невеликий запас життєвих сил.

Вибір припав на чоловічка під номером **9** — ви весела людина, що любить розваги.

Номер **13** або **21** — ви замкнуті, часто схильні до внутрішніх тривог, уникаєте частого спілкування з людьми.

Номер **8** — ви любите поринути в себе, міркувати про щось своє і занурюватися у власний світ.

Якщо ви вибрали номер **10** або **15** — у вас нормальна адаптація до життя, ви перебуваєте в комфортному стані.

Номер **14** — ви падаєте в емоційну прірву і, найімовірніше, схильні до внутрішньої кризи.

Позицію номер **20** зазвичай вибирають люди із завищеною самооцінкою. Ви природжений лідер і хочете, щоб люди прислухалися саме до вас і ні до кого іншого.

Вибір припав на чоловічка номер **16**? Ви почуваетесь втомлено від необхідності підтримувати когось, але, можливо, ви побачили на цій картинці, що номер **17** вас обіймає — в такому разі ви схильні розцінювати себе як людину, оточену увагою.

Джерело: tutkatamka.com.ua

<https://lviv1256.com/lists/derevo-z-cholovichkami-znamenyyi-test-na-vyznachennia-emotsiynoho-stanu/>

Додаток 2

Презентація до заняття

завантажити

Додаток 3

Підтримка вступників (Презентація)

завантажити